

WEBVTT

X-TIMESTAMP-MAP=MPEGTS:132000,LOCAL:00:00:00.000

00:03.490 --> 00:03.659

Hej mitt namn är Tilda.

00:05.659 --> 00:07.369

Jag ska berätta om biståndshandläggning inom socialpsykiatrin.

00:09.369 --> 00:12.800

Jag är biståndshandläggare i en kommun i Stockholms län.

00:14.800 --> 00:17.639

Här ser ni en bild av vad jag tänker prata om: Socialtjänstlagen,

00:19.639 --> 00:21.180

insatser enligt socialtjänstlagen, hur man ansöker,

00:23.180 --> 00:27.280

utredningsprocessen, sekretess, god man och förvaltare, SIP -

00:29.280 --> 00:30.439

samordnad individuell plan.

00:32.439 --> 00:34.540

Något som är bra att veta är att socialtjänstlagen förkortas Sol.

00:36.540 --> 00:39.680

I fall jag säger Sol vet ni att det betyder socialtjänstlagen.

00:41.680 --> 00:44.459

Socialtjänstlagen utgör grunden för socialtjänstens verksamheter

00:46.459 --> 00:47.180

i Sveriges kommuner.

00:48.310 --> 00:48.819

Grunden med socialtjänstlagen är att den som inte själv

00:50.819 --> 00:53.130

kan tillgodose sina behov, eller få dem tillgodosedda på annat sätt,

00:55.130 --> 00:57.229

har rätt till bistånd från socialnämnden

för sin försörjning

00:59.229 --> 01:01.709
och för sin livsföring.

01:03.709 --> 01:09.660
Den enskilde ska genom biståndet
tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

01:11.660 --> 01:13.660
Det ska utformas så
att personen får möjlighet

01:15.660 --> 01:17.150
att leva ett så självständigt liv
som möjligt.

01:19.150 --> 01:20.639
I socialtjänstlagens femte kapitel
finns särskilda bestämmelser

01:22.639 --> 01:23.269
för olika grupper.

01:23.269 --> 01:25.160
En av dem är människor
med funktionshinder.

01:27.160 --> 01:31.879
Kommuner runt om i Sverige
har skyldighet

01:33.879 --> 01:37.239
att erbjuda och utforma stöd till personer
med psykisk funktionsnedsättning,

01:39.239 --> 01:40.279
för de som behöver det.

01:41.059 --> 01:41.839
Socialtjänstlagen är en så kallad ramlag.

01:43.839 --> 01:46.250
Det innebär att varje kommun har möjlighet
att utforma sina verksamheter

01:48.250 --> 01:52.180
utifrån den kommunen
och det behov som finns där.

01:54.180 --> 01:55.040
Det kan därför se lite olika ut
med vilka insatser som finns

01:57.040 --> 01:57.440
och hur det är utformat.

01:59.440 --> 02:01.660
Jag kommer beskriva lite
av de insatser som finns

02:03.660 --> 02:05.059
och som kan erbjudas.

02:07.059 --> 02:09.050
Det bästa är att vända er till er kommun
för mer information

02:11.050 --> 02:15.940
kring vad som finns i den kommunen
eller i den enskildes kommun.

02:18.660 --> 02:21.300
Boendestöd är den vanligaste stödinsatser
i socialtjänstlagen

02:23.300 --> 02:24.559
för personer
med psykisk funktionsnedsättning.

02:26.559 --> 02:29.339
Det är en insats där fler
eller en boendestödjare

02:31.339 --> 02:36.550
kan stötta den enskilde och ge det stöd
personen behöver utifrån sina behov.

02:38.550 --> 02:40.419
För att leva ett så självständigt liv
som möjligt.

02:40.419 --> 02:44.559
Det kan handla om att ha kontakt
med myndigheter,

02:46.559 --> 02:52.589
rutiner i vardagen,
sköta sitt hem, matinköp, städ med mera.

02:55.309 --> 02:56.009
Daglig sysselsättning är
om en person inte kan arbeta

02:58.009 --> 02:58.220
eller har svårt
att komma igång med aktiviteter

03:00.220 --> 03:02.330
relaterat till sin psykiska ohälsa.

03:04.330 --> 03:07.330
Då kan personen ansöka
om daglig sysselsättning.

03:09.759 --> 03:11.020
Det är personens behov
som styr aktiviteten.

03:13.020 --> 03:17.610
Det kan handla om sociala aktiviteter,
studiecirklar, kreativa

03:19.610 --> 03:23.990
aktiviteter. De ska erbjudas social
samvaro i en trygg miljö

03:25.990 --> 03:27.479
och ett socialt sammanhang.

03:29.520 --> 03:33.649
Det finns något som heter kontaktperson
och det ska vara en medmänniska

03:35.649 --> 03:35.779
som den enskilde träffar regelbundet.

03:37.779 --> 03:41.419
Den ska vara ett stöd
och sociala kontakt

03:43.419 --> 03:44.320
för den enskilde.

03:46.320 --> 03:47.619
Den ska hjälpa till
med att förebygga social isolering

03:49.619 --> 03:49.789
och ensamhet.

03:51.789 --> 03:54.000
Omvårdnad ingår inte
i kontaktpersonens uppdrag.

03:56.000 --> 03:56.610
Det finns något som heter bostad
med särskild service.

03:58.610 --> 03:58.789
Det är om en person
har ett omfattande behov av stöd

04:00.789 --> 04:02.139
under dygnets alla timmar
och det inte räcker med boendestöd

04:04.139 --> 04:04.740
eller andra insatser i hemmet.

04:06.740 --> 04:08.479
Då kan man bli beviljad bostad
med särskild service.

04:10.479 --> 04:11.750
Vad ska vi säga om det?

04:13.750 --> 04:14.200
Man bor i en egen lägenhet
på gruppboendet.

04:16.200 --> 04:19.640
Det finns något som heter försöksboende
och det är när den enskilde

04:21.640 --> 04:21.850
hyr en lägenhet i andra hand.

04:23.850 --> 04:26.589
Personens behov av stöd
tillgodoses av boendestöd.

04:28.589 --> 04:33.450
För att kunna få ett försöksboende
behöver personens möjlighet till bostad

04:35.450 --> 04:36.750
vara uttömda på annat vis.

04:36.779 --> 04:38.679
Om man till exempel inte har möjlighet
att hyra en lägenhet

04:40.679 --> 04:42.989
i första hand på grund av skulder.

04:47.380 --> 04:47.869
Personen behöver ha
ett omfattande stödbehov

04:49.869 --> 04:50.760
för att få möjlighet till försöksboende.

04:52.760 --> 04:55.500
Det finns HVB
som är hem för vård eller boende.

04:57.500 --> 04:58.359

Det är en verksamhet som ger omvårdnad och stöd utifrån en person

05:00.359 --> 05:02.880

där det inte fungerar med insatser på hemmaplan.

05:04.880 --> 05:06.579

En skillnad mellan HVB och särskilt boende är att HVB ska vara

05:08.579 --> 05:10.320

under en begränsad tid.

05:15.320 --> 05:16.540

Det finns även andra insatser, vissa enligt Sol

05:18.540 --> 05:22.200

och vissa enligt andra lagar eller lagrum.

05:24.200 --> 05:26.160

En vanlig insats är hemtjänst.

05:26.160 --> 05:28.760

Det är när den enskilde har fysiskt svårt att utföra sin omvårdnad

05:30.760 --> 05:31.239

och vardagssysslor på egen hand.

05:33.239 --> 05:36.959

Det är olika punktinsatser som kan ske under

05:38.959 --> 05:38.970

dagen, veckan eller månaden.

05:40.970 --> 05:43.100

Det kan handla om att gå på toaletten, byta kläder,

05:45.100 --> 05:45.850

duscha, tillreda enklare måltider, och städa.

05:47.850 --> 05:52.049

Det finns även insatser

05:54.049 --> 05:56.250

såsom matleverans, ledsagning, trygghetslarm

05:58.250 --> 05:59.500
och bostadsanpassning.

06:00.100 --> 06:04.059
Man kan ansöka om färdtjänst
och riksfärdtjänst hos kommunen.

06:06.119 --> 06:07.029
Vänd er till er kommun
om ni har fler frågor

06:09.029 --> 06:10.230
kring dessa insatser.

06:10.260 --> 06:14.910
De kan hänvisa till rätt avdelning
eller handläggare.

06:17.130 --> 06:20.029
Någonting som kan vara viktigt att veta
är att vissa insatser har en viss kostnad.

06:22.029 --> 06:24.029
Det är också viktigt
att prata med kommunen

06:24.029 --> 06:27.339
för att se vilka insatser
det handlar om vilken kostnad

06:29.339 --> 06:30.179
det rör sig om.

06:30.179 --> 06:33.119
Det finns anhörigstöd i kommuner.

06:35.119 --> 06:38.170
Det är lagstadgat att kommunen
ska erbjuda någon form

06:40.170 --> 06:41.309
av stöd för anhöriga.

06:42.049 --> 06:45.100
Det är viktigt att du som anhörig
får det stöd

06:47.100 --> 06:49.220
som du känner att du behöver.

06:51.220 --> 06:55.440
Mer om anhörigstöd kan ni lyssna på
i Kajsas och Karins presentation

06:57.440 --> 06:59.170
i avsnittet om samhällsstöd.

07:03.820 --> 07:05.559
Hur man ansöker och utredningsprocessen.

07:07.559 --> 07:08.700
Insatser är alltid frivilliga.

07:08.700 --> 07:11.100
I en ansökan
om bistånd i socialtjänstlagen

07:13.100 --> 07:15.510
är det alltid den enskilde som ska ansöka.

07:17.510 --> 07:22.720
En annan person eller aktör
kan inte ansöka åt personen.

07:25.190 --> 07:29.839
En anhörig eller vården kan anmäla
att en person

07:31.839 --> 07:33.890
behöver stöd
eller se att personen behöver söka stöd.

07:35.890 --> 07:38.829
Det är alltid den enskilde
som måste göra ansökan.

07:41.299 --> 07:44.160
Ansökan kan lämnas in skriftligen
eller muntligen till en handläggare.

07:46.160 --> 07:51.540
För att man ska kunna utreda
och erbjuda insatser

07:53.540 --> 07:54.679
enligt socialtjänstlagen
inom socialpsykiatrin

07:56.679 --> 08:03.019
behöver den enskilde
styrka sin psykiska ohälsa

08:05.170 --> 08:09.149
med intyg. Det kan vara läkarintyg.

08:11.609 --> 08:12.059
När en ansökan kommer

är det en biståndshandläggare

08:14.059 --> 08:17.040
som har uppdrag
att utreda personens rätt till bistånd

08:19.040 --> 08:22.540
samt hjälpa den enskilde att formulera
sina behov, mål

08:24.540 --> 08:26.339
och önskemål om insatsen.

08:26.339 --> 08:30.149
En utredning ska alltid utredas skyndsamt.

08:33.130 --> 08:35.919
En utredning består av insamlade uppgifter
om den enskilde och dennes hjälpbehov.

08:37.919 --> 08:39.340
Hur det ser ut,
vad personen skulle behöva hjälp

08:41.340 --> 08:42.690
med att klara av och är duktig på.

08:44.690 --> 08:44.890
För att få ett helhetsperspektiv.

08:46.890 --> 08:48.119
Det kan även handla om personens
livssituation och omgivningsfaktorer.

08:50.119 --> 08:54.679
Var personen bor, var den arbetar
och vilka andra samhällskontakter

08:56.679 --> 09:00.440
som finns i personens kontaktnät.

09:02.539 --> 09:04.960
En utredning ska endast innehålla
uppgifter som är nödvändiga

09:06.960 --> 09:10.530
för att kunna ta ställning
till beslut om insats.

09:14.090 --> 09:15.309
Uppgifterna kan vara från enskilda,
anhöriga eller

09:17.309 --> 09:19.090

från exempelvis boendepersonal.

09:21.090 --> 09:22.460

Att samla in, analysera och väga samman
alla uppgifter

09:24.460 --> 09:27.210

är viktigt för att skapa ett allsidigt,
relevant och tillförlitligt underlag

09:29.210 --> 09:31.710

för socialtjänstens beslut.

09:40.229 --> 09:42.119

Om man får ett bifallsbeslut
ska insatsen verkställas

09:44.119 --> 09:44.440

så fort som möjligt.

09:46.440 --> 09:48.429

Vid avslag kan den enskilde
överklaga beslutet.

09:50.429 --> 09:52.440

Det görs skriftligen
till biståndshandläggaren.

09:54.440 --> 09:59.070

Det är bra att fråga om hjälp
om man behöver det under processen

10:01.070 --> 10:02.530

vid handläggning av en utredning.

10:04.530 --> 10:08.630

Även om man har fått insatsen
så ska handläggarna alltid

10:10.630 --> 10:11.869

journalföra vad som har skett
under processens gång.

10:13.869 --> 10:16.270

Den enskilde ska kunna följa processen
på ett enkelt sätt.

10:18.270 --> 10:18.900

Det kan handla om vilka samtal
och möten som förts,

10:20.900 --> 10:23.200

vilka som var närvarande,
vad som sades och vad som bestämdes.

10:25.200 --> 10:29.479
Precis som för utredningen
är det endast det

10:31.479 --> 10:36.750
som är nödvändigt för utredningsprocessen
som ska som ska skrivas ner.

10:39.000 --> 10:41.549
Har man blivit beviljad en insats
ska den följas upp av en handläggare

10:43.549 --> 10:47.909
för att se till att personen
har rätt stöd med bra kvalitet.

10:54.140 --> 10:57.690
Är man över 18 år råder sekretess
i förhållande till

10:59.690 --> 11:05.690
andra myndighetskontakter,
sambandsaktörer och anhöriga.

11:07.690 --> 11:08.989
Det betyder att den enskilde
måste lämna samtycke

11:10.989 --> 11:15.690
till att få samtala med andra.

11:17.690 --> 11:23.780
Det kan ske skriftligen eller muntligen.

11:25.780 --> 11:31.890
Den enskilde kan alltid bestämma
vilka frågor och vem som samtycket gäller.

11:33.890 --> 11:37.030
Det kan betyda
att man får prata med pappan

11:39.030 --> 11:43.140
men inte med mamman
i fråga om en sak men inte en annan.

11:45.140 --> 11:47.190
Det är viktigt att socialtjänsten
samarbetskar med anhöriga eller personer

11:49.190 --> 11:50.849
som vårdar närstående.

11:52.849 --> 11:54.950
Personens nätverk är oftast det viktigaste
som den har

11:56.950 --> 11:59.200
och det är oftast en support
som är viktig i personens liv.

12:01.200 --> 12:02.719
Den kan både hjälpa och stjälpas.

12:02.719 --> 12:08.000
Biståndshandläggare uppskattar den hjälp
som anhöriga

12:10.000 --> 12:14.549
ger. Det är under förutsättningen
att den enskilde samtyckt

12:16.549 --> 12:16.700
att man pratar.

12:18.700 --> 12:20.330
En anhörig kan alltid höra av sig
till kommunen

12:22.330 --> 12:25.919
för att lämna uppgifter eller orosanmälan.

12:27.919 --> 12:31.099
För att en anhörig ska få möjlighet
till att vara delaktig i processen

12:33.099 --> 12:38.229
och få insyn i personens enskilda stöd
behövs ett samtycke.

12:40.229 --> 12:43.869
Annars får handläggaren bara lyssna in
men inte ge ut någon information.

12:45.869 --> 12:49.710
Det är viktigt att veta
att även om det finns ett samtycke

12:51.710 --> 12:51.750
till samtal mellan socialtjänst
och anhöriga

12:53.750 --> 12:58.940
kan anhöriga inte ta över samtalet
mellan den enskilde och handläggaren.

13:00.940 --> 13:03.640

Det är den enskildes vilja
och inställning till insatser

13:05.640 --> 13:09.260
som är avgörande för biståndsbedömning.

13:11.330 --> 13:15.710
Det är viktigt att anhörig bjuds in,
om det är lämpligt

13:17.710 --> 13:20.000
och det finns samtycke.

13:22.000 --> 13:26.869
Personens uppfattning om den enskildes liv
kan vara betydelsefull

13:28.869 --> 13:33.400
och till stor hjälp för utredningen.

13:38.219 --> 13:43.460
Om den enskilde
på grund av funktionsnedsättning

13:45.460 --> 13:49.159
har svårt att på olika sätt
ta hand om sina angelägenheter

13:51.390 --> 13:55.630
kan man bli tilldelad
eller ansöka om god man eller förvaltare.

13:57.630 --> 14:03.190
God man är vanligtvis en frivillig åtgärd
den enskilde själv ansöker om.

14:05.190 --> 14:06.830
Förvaltarskap är en tvingande åtgärd.

14:08.830 --> 14:09.469
Utredningar och handläggning
görs vanligtvis

14:11.469 --> 14:15.099
hos kommunens överförmyndarnämnd
och beslutas hos tingsrätten.

14:17.650 --> 14:19.760
En god man är en person
som ska företräda den enskilde.

14:21.760 --> 14:24.580
En god man kan hjälpa till med ekonomin,
personens rättigheter

14:26.580 --> 14:27.880
och personliga frågor.

14:30.359 --> 14:32.890
Uppgifterna som den gode mannen
har ska utföras i samråd med den enskilde

14:34.890 --> 14:37.729
och alltid handla för den enskildes bästa.

14:39.729 --> 14:41.880
Den enskilde har kvar sin rätt
att besluta i alla frågor

14:43.880 --> 14:44.450
som rör den personen.

14:46.450 --> 14:48.820
Det ingår inte att den gode mannen
ska utföra praktiska saker

14:50.820 --> 14:53.250
såsom flyttstäda,
handla saker och följa med på läkarbesök.

14:55.250 --> 14:57.940
En sak en god man gör
är att hjälpa till med ekonomin.

14:59.940 --> 15:02.349
Det handlar om att hjälpa till
med att sköta räkningar,

15:04.349 --> 15:09.250
ta hand om banktillgångar och försöka se
till att pengarna räcker hela månaden.

15:11.409 --> 15:12.099
Den gode mannen kan även hjälpa
med personliga rättigheter,

15:14.099 --> 15:17.520
som att se till att få de insatser
som den enskilde behöver.

15:19.520 --> 15:23.799
Det kan vara att söka boendestöd,
sjukersättning,

15:25.799 --> 15:30.530
bostadsbidrag, aktivitetsersättning
och andra insatser eller bidrag.

15:32.530 --> 15:33.590
Det kan också handla om
att bevaka personens rätt

15:35.590 --> 15:38.799
i större frågor
såsom försäljning av bostad.

15:41.270 --> 15:43.119
När det gäller personliga frågor
kan en god man se till att personen

15:45.119 --> 15:45.840
har en bra social tillvaro
och sysselsättning

15:47.840 --> 15:53.609
och övervaka att pengarna används
så att den enskilde får nytta av dem.

15:59.309 --> 16:03.840
En förvaltare är en tvingande åtgärd
om godmanskap

16:05.840 --> 16:07.549
inte är tillräcklig
för att ordna en persons angelägenheter.

16:09.549 --> 16:11.340
Det gäller främst
den ekonomiska situationen.

16:13.340 --> 16:16.440
En förvaltare är behövlig om personen
till exempel

16:18.440 --> 16:20.330
tar ut alla sina pengar från sitt konto,
att räkningar inte kan betalas,

16:22.330 --> 16:27.960
att personen riskerar att bli bostadslös,
blir lurad

16:29.960 --> 16:34.979
på pengar eller
tecknar ofördelaktiga avtal.

16:39.679 --> 16:40.739
Man behöver oftast ansöka om
att få en god man,

16:42.739 --> 16:47.059
medan förvaltare är tvingande

och kan beslutas mot ens vilja.

16:49.059 --> 16:53.489

En förvaltare kan i sin tur ta beslut utan den enskilde personens godkännande.

16:55.489 --> 16:58.460

En anhörig måste inte heller hålla med om ett beslut kring förvaltare.

17:00.460 --> 17:02.310

Det är tingsrätten som beslutar om en person

17:04.310 --> 17:05.829

behöver en förvaltare.

17:08.469 --> 17:10.689

Har man en förvaltare kan man inte ingå avtal,

17:12.689 --> 17:18.199

skriva under ansökningar eller ta ut pengar.

17:20.199 --> 17:20.839

Förvaltaren tilldelar fickpengar.

17:22.839 --> 17:25.469

Har du frågor kring godmanskap eller förvaltarskap

17:27.469 --> 17:32.079

hänvisar jag dig att kontakta din kommun för att komma

17:34.079 --> 17:39.920

i kontakt den instans som kan hjälpa med detta.

17:45.109 --> 17:46.900

SIP betyder samordnad individuell plan.

17:48.900 --> 17:51.739

Det regleras av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

17:53.739 --> 17:54.160

Det är lagstadgat att kommuner och regioner

17:56.160 --> 17:57.219

är skyldiga att arbeta för samverkan och SIP för målgruppen

17:59.219 --> 18:01.189
med psykisk funktionsnedsättning.

18:04.089 --> 18:05.369
SIP är till för personer
som har behov av insatser

18:07.369 --> 18:09.599
och stöd från både kommun och region
och som kan behöva samordning

18:11.599 --> 18:14.119
av insatserna för att det ska bli
så gynnsamt som möjligt.

18:16.199 --> 18:17.640
Det ska bidra till samstämmighet
och ett helhetsperspektiv

18:19.640 --> 18:19.770
för den enskilde och alla runt omkring.

18:21.770 --> 18:25.969
SIP skapar samverkan
och är ett sätt att förebygga

18:27.969 --> 18:30.130
att behov blir större och mer komplexa.

18:32.130 --> 18:32.329
Det är alltså inte på det sättet
bara för personer

18:34.329 --> 18:35.369
som redan har
ett omfattande, komplext och stort behov,

18:37.369 --> 18:38.310
utan för att förebygga det.

18:40.310 --> 18:43.020
Det kan handla om att den enskilde
ska få en meningsfull sysselsättning

18:45.020 --> 18:47.550
och hur man ska arbeta förebyggande
för att den enskilde inte ska bli av

18:49.550 --> 18:50.339
med sitt boende eller hyreskontrakt.

18:52.339 --> 18:54.689
Det kan vara stora som små frågor.

18:56.689 --> 18:58.410
SIP genomförs och upprättas tillsammans
med den enskilde.

19:00.410 --> 19:03.920
Det är antingen kommunen eller sjukvården
som kallar till ett SIP.

19:05.920 --> 19:09.339
Det behövs samtycke om samverkan
från den enskilde.

19:11.339 --> 19:14.000
Den enskilde ska ha möjlighet
att vara aktiv i planeringen

19:16.000 --> 19:16.770
och påverka vilka som deltar.

19:18.770 --> 19:20.579
Det är den enskilde som är i huvudfokus
och man ska utgå

19:22.579 --> 19:25.270
från personens upplevelser och önskemål.

19:28.150 --> 19:30.640
Anhöriga ska ges möjlighet att vara med
om inte den enskilde

19:32.640 --> 19:35.540
motsätter sig det
eller om det är olämpligt.

19:37.540 --> 19:42.319
En kallelse kan skickas till vem
som helst som

19:44.319 --> 19:45.900
anses aktuell
för den fråga som ska beröras.

19:47.900 --> 19:51.089
Det kan handla om psykiatrin,
vårdcentralen, biståndshandläggare,

19:53.089 --> 19:55.140
anhöriga, vänner med mera.

19:57.140 --> 19:58.349
Alla kan bli kallade.

19:59.119 --> 20:03.329

Det är kommunerna och sjukvården
som har skyldighet att alltid delta.

20:05.329 --> 20:06.660
Under mötet på SIP upprättas en plan.

20:08.660 --> 20:11.660
Den ska utgå från vilka insatser
som behövs och vilken huvudman

20:13.660 --> 20:16.569
som för vilka insatser.

20:18.569 --> 20:22.109
Man bestämmer vem
som har det övergripande ansvaret

20:24.109 --> 20:26.060
för planen, kommunen eller sjukvården.

20:28.060 --> 20:32.520
Planen ska följas upp för att se

20:34.520 --> 20:37.819
om åtgärderna och målen är uppfyllda
eller om det finns andra åtgärder

20:39.819 --> 20:42.780
man behöver göra.

20:44.780 --> 20:45.910
Om ni skulle se att det finns behov
av en SIP,

20:47.910 --> 20:51.770
prata med en vårdgivare
eller handläggare på kommunen.

20:55.369 --> 20:56.349
Jag tackar så mycket
för att ni har lyssnat.

20:58.349 --> 21:02.000
Jag hoppas att det har varit lärorikt
och givande för er.

21:04.000 --> 21:07.099
Jag kan inte understryka nog
att ni ska kontakta den enskildes kommun

21:09.099 --> 21:15.290
om ni har mer frågor. Tack.